

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinau, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, în cauza penală în privința lui,

Postolachi Anatolie xxxxxxxx, născut la xxxxxxxx, în raionul xxxxxxxx, domiciliat în xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 03.08.2018 – 27.02.2019;

Instanța de apel: 27.05.2019 – 25.06.2020;

Instanța de recurs: 12.11.2020 – 11.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 februarie 2019, Postolachi Anatolie învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, a fost achitat, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Postolachi Anatolie, a fost învinuit de organul de urmărire penală de faptul că, în perioada anilor 2012-2013, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune abuz de încredere, având rolul de intermediar în relațiile dintre Cîrnici Leonid și Damaschin Iurie, urmând să primească banii transferați de către Damaschin Iurie și să-i transmită lui Cîrnici Leonid, în vederea stingerii datoriei lui Damaschin Iurie față de Cîrnici Leonid, a primit de la Damaschin Iurie mijloace bănești în sumă de 6000 Euro care după intrarea în posesie i-a însușit, pricinuindu-i astfel cet. Cîrnici Leonid o daună materială considerabilă în sumă de 6000 Euro ce este echivalentul sumei 97 380 lei.”

Organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată inculpatului în baza articolului 190 alin. (2), lit. c) Cod penal, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz.

Conform Ordonanței din 15 noiembrie 2018 privind modificarea învinuirii în ședința de judecată, înaintată de acuzatorul de stat Goncear Taisia, acțiunile inculpatului Postolachi Anatolie au fost recalificate în baza articolului 190 alin.

(1) Cod penal, escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Botanica, Goncear Taisia, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care Postolachi Anatolie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(1) Cod penal după indicii - escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, care a produs daune considerabile și în temeiul art. 60 Cod penal să fie liberat de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse procurorul a invocat că:

- la emiterea sentinței, instanța a conchis greșit și neîntemeiat neadmiterea în calitate de probe, a procesului verbal de audiere a părții vătămate Cîrnici Leonid din data de 10.09.2013 (f.d.26-27); a procesului-verbal privind sesizarea despre comiterea unei infracțiuni, la sesizarea lui Cîrnici Leonid pe faptul împrumutului de 6000Euro de către Damaschin Iurie (f.d.28- 29); a ordonanței de recunoaștere în calitate de parte vătămată a cet. Cîrnici Leonid în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.30); a procesului verbal de audiere a părții vătămate Cîrnici Leonid în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.32); a procesului-verbal de audiere a martorului Postolachi Anatolie din 25.04.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.33-34); a declarației lui Damaschin Iurie din 16.05.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.36); a procesului-verbal de audiere a martorului Damaschin Eugeniu din 09.09.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.38-39); a procesului verbal de audiere a martorului Talpă Ion din 20.09.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.40-41); a procesului-verbal de audiere a învinuitului Damaschin Iurie din 30.08.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.42-43); a procesului-verbal de ridicare de la cet. Damaschin Iurie din 09.09.2013 a zece folii A4 pe care se observă copii cu privire la transferuri bănești (f.d.44-45); Fotocopiile de pe transferurile bancare efectuate din numele lui Damaschin Iurie pe numele lui Postolachi Anatolie (f.d.46-53), motivând că acestea au fost ridicate din cadrul cauzei penale nr. 2013420629 cu încălcări de procedură;

- în speță conform Ordonanței Organului de urmărire penală în persoana ofițerului superior urmărire penală al SUP a IP Botanica, Godonoagă V., din 07 iulie 2017 s-a dispus recunoașterea fotocopiilor menționate mai sus ca mijloc material de probă, din care considerente se prezumă că instanța de judecată nemotivat a exclus ca probe materialele prezentate de acuzatorul de stat;

- instanța de judecată, pentru a pronunța sentința de achitare a lui Postolachi Anatolie a dedus anumite „concluzii”, lipsa laturii subiective a

infracțiunii;

- fiind audiat în calitate de inculpat Postolachi Anatolie, a declarat că la insistența sa, sub pretextul că el va contribui cu suma de 4000 Euro, Cîrnici Leonid a permis să transmită suma de 7000 Euro, cet. Damaschin;

- instanța nu a dat aprecierii critice cele menționate, de faptul că inculpatul având un plan bine determinat, folosindu-se de faptul că Cîrnici Leonid a tănuit de la familia sa sume bănești și le deținea la el acasă, l-a dus în eroare pe partea vătămată, folosindu-se de credibilitatea ultimului la convins să predea suma menționată pentru transmiterea lui cet. Damaschin;

- inculpatul nu a negat faptul că primea sume bănești de la Damaschin, cu toate acestea nu a putut explica în instanța de judecată faptul de ce nu returna sumele menționate părții vătămate Cîrnici Leonid fiind destinate ultimului;

- vinovăția inculpatului este demonstrată prin faptul că ultimul nu a putut explica în ședința de judecată motivul de ce i-a spus lui Cîrnici că banii transmiși de Damaschin erau destinați în contul stingerii datoriei față de el, cu toate acestea în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești cu certitudine s-a stabilit faptul că Damaschin nu-i datora nici o sumă de bani inculpatului;

- instanța a reținut faptul că, în cadrul cercetării judecătorești nu a fost dovedită existența elementelor constitutive ale infracțiunii. Aceste „raționamente” ale instanței nu sunt altceva decât texte preluate fidel din cererile apărătorului, cât și din dezbaterea acestora, constituind niște presupuneri, judecăți personale, deși având dreptul la existență în contextul unei strategii de apărare, dar nu în modalitatea unui atac la persoana acuzatorului de stat;

- instanța a preluat și asimilat aceste invenții ale apărării, fără a le analiza prin prisma probelor cercetate în ședința de judecată și le-a pus la baza sentinței, lucru inadmisibil într-un stat de drept;

- în ședința de judecată vinovăția inculpatului a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Cîrnici Leonid.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020 a fost respins, ca fiind nefondat, apelul declarat de procuror și menținută sentința.

4.1 Instanța de apel audiind inculpatul Postolachi Anatolie, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor prezentate instanței de apel și cercetate în ședința de judecată, precum și probelor administrate de prima instanță, cercetate suplimentar și verificate în ședința de judecată în apel, a considerat că nu există temeii pentru casarea sentinței. Starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței. Sentința cuprinde descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care se resping probele aduse în sprijinul acuzării. Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței de achitare a inculpatului, fiind obținute legal, sânt admisibile și sânt apreciate conform prevederilor articolului 101 Cod de

procedură penală.

A menționat instanța de apel faptul că, prima instanță a pus la baza sentinței probele menționate la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură, fiind asigurate cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

Analizând probele prezentate de partea acuzării în ședința de judecată în apel nominalizate la pct. 7.1 - 7.2, a considerat că probatoriul administrat nu dovedește vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la articolul 190 alin. (1) Cod penal.

În continuare a reținut că, față de lucrul judecat de primă instanță, a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinau, Scutelnic Cătălin prin care invocând incidența *pct. 6*, a dispozițiilor alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală solicită casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei, în instanța de apel în alt complet de judecată.

5.1 În susținerea recursului procurorul menționează că:

- instanța de apel ne fiind de acord cu aprecierea probelor propusă de acuzare și ajungând la concluzia menținerii achitării cet. Postolachi Anatolie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța de apel, a acționat în derogarea de la prevederile procesual – penale precum și nu s-a condus de recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție expuse în pct. 14 al Hotărârii nr. 22 din 12.12.2015 cu privire la practica judecătorească a cauzelor penale în ordine de apel, conform căreia nerespectarea acestor cerințe ale legii echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, fapt ce atrage după sine casarea deciziei pronunțate;

- instanța de apel, nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția cet. Postolachi Anatolie, în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatate încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate;

- soluția instanței de apel a consideră contrară normelor procesuale, iar motivarea invocată de către instanță nu poate fi acceptată ca o motivare justificativă a concluziei adoptate;

- instanța de apel la examinarea cauzei a reținut aceiași motivare invocată de către prima instanță, cu privire la relațiile dintre părți, precum și cu privire la

pretins nulitate a actelor procesuale;

- instanțele nu au dat aprecierii critice referitor la faptul că inculpatul având un plan bine determinat, folosindu-se de faptul că Cîrnici Leonid a tănuț de la familia sa sume bănești și le deținea la el acasă, l-a dus în eroare pe partea vătămată, folosindu-se de credibilitatea ultimului la convins să predea suma menționată pentru transmiterea lui cet. Damaschin;

- inculpatul nu a negat faptul că primea sume bănești de la Damaschin, cu toate acestea nu a putut explica în instanța de judecată faptul de ce nu returna sumele menționate părții vătămăte Cîrnici Leonid fiind destinate ultimului;

- vinovăția inculpatului este demonstrată prin faptul că ultimul nu a putut explica în ședința de judecată motivul de ce i-a spus lui Cîrnici că banii transmiși de Damaschin erau destinați în contul stingerii datoriei față de el cu toate acestea în cadrul urmării penale și cercetării judecătorești cu certitudine s-a stabilit faptul că Damaschin nu-i datora nici o sumă de bani inculpatului;

- consideră că pe caz, s-a dovedit vinovăția lui Postolachi Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 al. (1) Cod penal, adică s-a dovedit faptul sustragerii prin escrocherie de către inculpat a banilor de la partea vătămăte Cîrnici Leonid;

- consideră că instanța de apel, la adoptarea deciziei, a admis o eroare de drept și nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în instanță, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, instanței de apel, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor;

- instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere corectă și justă a cumulului de probe cercetate în prezenta cauză.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul constată că, cererea de recurs este bazată pe temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) *pct. 6*) Cod de procedură penală, potrivit căroră, hotărârile

instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.*

Totodată, din textul recursului Colegiul Penal lărgit atestă, că autorul critică soluția instanței de apel de achitare a lui Postolachi Anatolie de sub învinuirea adusă în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 190 alin.(1) Codul penal, făcând referire la probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în cadrul ședințelor de judecată, indicând că, fapta prejudiciabilă comisă de către Postolachi Anatolie este confirmată pe deplin de întregul sistem de probe pertinente administrate la cauza penală, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul Penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

Astfel, din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 45-57, vol. II), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414, 417, 419 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză or, aceasta judecând cauza nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul Penal lărgit reține, că potrivit rechizitoriului, Postolachi Anatolie a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz (f.d. 98).

De asemenea, în conținutul rechizitoriului, întocmit la 28.07.2017, a fost descrisă următoarea situație de fapt: *„în perioada anilor 2012-2013, Postolachi Anatolie având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, având rolul de intermediar în relațiile dintre Cîrnici Leonid și Damaschin Iurie, urmând să primească banii transferați de către Damaschin Iurie și să-i transmită lui Cîrnici Leonid, în vederea stingerii datoriei lui Damaschin Iurie față de Cîrnici Leonid, a primit de la Damaschin Iurie mijloace bănești în sumă de 6000 Euro care după intrarea în posesie i-a însușit, pricinuindu-i astfel cet. Cîrnici Leonid o daună materială considerabilă în sumă de 6000 Euro ce este echivalentul sumei 97 380 lei.”* (f. d. 218).

Conform Ordonanței din 15 noiembrie 2018 privind modificarea învinuirii în ședința de judecată, înaintată de acuzatorul de stat Goncear Taisia, acțiunile inculpatului Postolachi Anatolie au fost recalificate în baza articolului 190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, acțiune care a produs daune considerabile.* (f.d. 191).

În conformitate cu prevederile art.8 din Codul penal - caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art.10 Cod penal (efectul retroactiv al legii penale):

(1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

(2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Aspectele evidențiate mai sus prezintă importanță deosebită, deoarece rolul lor este de a determina în final încadrarea juridică a faptei imputabilă inculpatului, atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecării acestui dosar, determinând, nu în ultimul rînd, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia.

În jurisprudența sa constantă Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește cu fiecare ocazie posibilă că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia.

Vorbind despre importanța încadrării juridice a unei fapte, Colegiul face trimitere la dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) din Convenție, care exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „*acuzației*” aduse persoanei deferite judecării. Principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

În sensul art. 296 Cod de procedură penală, rechizitoriul este actul de sesizare al instanței de judecată, care este compus din două părți: expunerea și dispozitivul. Expunerea cuprinde informații despre fapta și persoana în privința căreia s-a efectuat urmărirea penală, analiza probelor care confirmă fapta și vinovăția învinuitului, argumentele invocate de învinuit în apărarea sa și rezultatele verificării acestor argumente, circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea învinuitului, precum și temeiurile pentru liberarea de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal dacă se constată asemenea temeiuri. Dispozitivul cuprinde date cu privire la persoana învinuitului și formularea învinuirii care i se incriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor lui și mențiunea despre trimiterea dosarului în instanța judecătorească competentă.

În completarea ultimei sintagme de mai sus, urmează de concretizat că, prin „*încadrarea juridică*” a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal.

Componenta de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componentei de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă. Semnul componentei de

infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Articolul 6 § 3 lit. a) din Convenția Europeană îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat cu privire la încadrarea juridică a faptelor, dar și cu privire la cauza acuzației, adică privitor la expunerea detaliată a faptelor materiale pentru care este acuzat și pe care se bazează acuzația (cauza Pelissier și Sassi contra Franței nr. 2544/94 pct. 52-54, CEDO 1999-II). Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat de art. 6 § 1 din Convenție. În materia penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane constituie o condiție esențială a echității procedurii. Dreptul de a fi informat cu privire la natura și cauza acuzației trebuie analizat în lumina dreptului inculpatului de a-și pregăti o apărare eficientă pentru a răspunde coerent, prompt și adecvat acuzației înaintate.

De asemenea, Colegiul constată că instanța de apel în motivarea soluției nu s-a expus asupra chestiunii esențiale din această speță invocate de acuzatorul de stat atât în cererea de apel, inclusiv în prezentul recurs ordinar, și anume că instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere corectă și justă a cumulului de probe cercetate în prezenta cauză, și anume *instanța de apel ne fiind de acord cu aprecierea probelor propusă de acuzare și a ajuns la concluzia menținerii achitării cet. Postolachi Anatolie de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, urma să dezvăluie această concluzia expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare.*

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.*

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În conformitate cu art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Reieșind însă din conținutul deciziei atacate cu recurs, Colegiul atestă că instanța de apel a pronunțat o hotărâre motivată succint, în termeni vagi și cu conținut ambiguu, din al cărei descriptiv nu rezultă motivele pe care se întemeiază soluția adoptată, fără a fi cercetate amănunțit și mult aspectual probele care au conturat convingerea instanței pentru a hotărî în sensul celor indicate în dispozitiv.

Așadar, analizând decizia atacată, Colegiul Penal lărgit concluzionează că instanța de apel, menținând hotărârea primei instanțe privind achitarea inculpatului Postolachi Anatolie, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului *nu întrunește elementele infracțiunii* - nu a supus unei analize obiective cumulul de probe, adus în susținerea învinuirii, nu le-a dat o apreciere corespunzătoare prevederilor art.101 Cod de procedură penală, concluzionând incert că, *ansamblul de probe cercetate în ședința de judecată nu dovedește vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.*

Or, aceasta la pct. 7.2 din decizia contestată (f.d. 7), doar a trecut în revistă mijlocele de probatorii administrate pe caz, fără a oferi propria apreciere a acestora așa cum o cer prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală și prevederile art.414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În contextul dat, Colegiul sesizează și lipsa atât a aprecierii cât și lipsa poziției instanței de apel referitor la afirmația acuzatorului de stat în opinia căruia *prima instanță nemotivat a exclus ca probe materialele prezentate în susținerea învinuirii procurorul a mai anexat probele ridicate din cadrul cauzei penale nr.2013 420629 privind învinuirea lui Damaschin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal, întrucât prin Ordonanța Organului de urmărire penală în persoana ofițerului superior urmărire penală al SUP a IP Botanica, V, Godonoagă, din 07 iulie 2017 a fost dispusă recunoașterea fotocopiilor menționate la **pct. 7.2** din decizia contestată (f.d. 7) ca mijloc material de*

probă(art. 60 Cod de procedură penală).

Mai mult, Colegiul Penal lărgit constată o concluzie incertă a instanței de apel or, pe de o parte instanța de apel menține sentința primei instanțe de achitare a lui Postolachi Anatolie învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, *din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii*, concluzie care prima instanță o motivează incluziv prin faptul excluderii probelor prezentate de procuror în susținerea învinuirii și anume probele ridicate din cadrul cauzei penale nr.2013420629 privind învinuirea lui Damaschin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(4) Cod penal (alineatul 3 din sentință, f.d. 228), iar pe altă parte la pct. 7.2 din decizia contestată, aceasta enumeră probele prezentate de partea acuzării în ședința de judecată în apel și ajunge la concluzia că *„probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței de achitare a inculpatului, fiind obținute legal, sânt admisibile și sânt apreciate conform prevederilor articolului 101 Cod de procedură penală. Astfel, sânt pertinente, concludente, utile și veridice probele puse la baza achitării inculpatului, relevante la punctele 7.1. - 7.2.”, pct. 11.3. din decizia contestată(f.d. 7, incluziv probele excluse de prima instanță).*

În contextul expus, Colegiul Penal lărgit mai evidențiază că, instanța de apel deși a descris în decizie că a cercetat și verificat probele materiale examinate în ședința de judecată în primă instanță pct. 7.2” ...”, nu toate probele materiale au fost consemnate în procesul-verbal(f.d.175 verso), cum ar fi: *declarațiile martorului Condrea V. (f.d. 212-213); declarațiile martorului Talpă I. (f.d. 214); fotocopia Ordonanței de recunoaștere în calitate de parte vătămată a cet. Cîrnici Leonid în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d. 30); fotocopia procesului-verbal de audiere a părții vătămate Cîrnici Leonid în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d. 32); fotocopia declarației lui Damaschin Iurie din 16.05.2013 în cadrul cauzei penale nr. 2013420629 (f.d.36).*

În acest sens, Colegiul menționează că, instanța de apel nu a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și nu a apreciat totalitatea probelor prezentate de acuzare întru confirmarea vinovăției inculpatului Postolachi Anatolie, nu a constatat încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate.

Din considerentele expuse, Colegiul Penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de către procuror, ceea ce duce la casarea totală a deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să

cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate și a constatării clare a faptelor săvârșite și întrunirea elementelor infracțiunilor incriminate, precum și calificării juridice corespunzătoare a faptelor săvârșite, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chisinau, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Postolachi Anatolie xxxxxxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **02 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion